

Cultuurscan

Prins Alexander

Voor #cultuurdichtbij in de wijken van Rotterdam

Grotekerklein 5
3011GC Rotterdam
prinsalexander@cultuurconcreet.nl
010 414 1700 | 06 17 16 19 54
www.cultuurconcreet.nl

© Cultuur Concreet 2023 | Niets uit deze uitgave mag zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Cultuur Concreet vervaelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt. | Ondanks onze zorgvuldigheid kan het voorkomen dat bepaalde informatie niet meer volledig of onjuist is. Kijk voor actuele informatie op onze website.

Fotografie: Ferdows Faghir, Iris van den Broek, Johannes Ode, Annefleur Schut, David Rozing, Inge Drost, Marlo van der Plas, Reems van der Linde, Eric Fecken, Dimitri Hakke, Rotterdam. Make it Happen. | Vormgeving: Susan Strampel

Wie we zijn

Cultuur Concreet gelooft in de kracht van #cultuurdichtbij. Daarom staan wij voor cultuur in de wijken van Rotterdam. Met cultuurregisseurs in alle gebieden van de stad helpen we Rotterdammers om grote en kleine ideeën daar waar te maken. Jaarlijks ondersteunen we ruim duizend culturele activiteiten op 'hyperlokaal' niveau. Daarnaast adviseren we – gevraagd en ongevraagd – instellingen en beleidsmakers over dit onderwerp. Cultuur Concreet is de enige onafhankelijke intermediaire organisatie in Rotterdam die cultuur in de wijken al ruim twintig jaar stimuleert.

Voor wie & met wie

De cultuurregisseur werkt met veel culturele initiatiefnemers samen. Van gevestigde partijen, ankers waarop je kan bouwen, tot (min of meer) verborgen parels die behouden/versterkt kunnen worden en ruwe diamanten – spannende nieuwkomers met potentie. De begeleiding van deze initiatiefnemers is maatwerk. Deze groep is vaak niet georganiseerd; geen formeel instituut, instelling of vereniging. Het is een heel diverse club van creatieve makers tot actieve bewoners met een enorme drive iets te willen doen voor hun eigen directe omgeving. Dit doen zij veelal zonder winstoogmerk, als informele groep of stichting. Uit onderzoek blijkt dat juist deze initiatiefnemers – actief in de haarvaten van de stad – een doelgroep bereikt voor wie cultuur niet per se vanzelfsprekend is.

Wat we doen

- Onze kerntaken:
- Ondersteuning IN de wijken van culturele initiatiefnemers.
 - Schakelfunctie NAAR de wijken voor culturele instellingen.
 - Data en kennis OVER cultuur in de wijken voor stakeholders binnen én buiten het culturele domein.

In de wijk | Inclusiviteit

In de wijk stimuleert Cultuur Concreet cultuurbeleving en –beoefening van en voor alle Rotterdammers door het aanjagen en ondersteunen van een passend cultureel aanbod in de wijken met kennis, netwerk en budget.

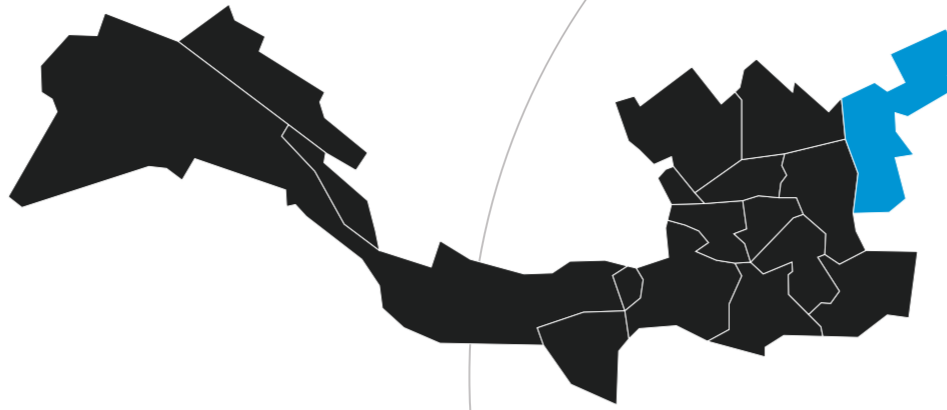
Naar de wijk | Interconnectiviteit

Cultuur Concreet slaat een brug tussen lokale culturele initiatiefnemers en stedelijke culturele partijen. Hierdoor ontstaat er meer uitwisseling binnen het Rotterdamse culturele ecosysteem, waardoor ook de lokale culturele infrastructuur duurzaam wordt versterkt.

Over de wijk | Innovatie

Cultuur Concreet wil de deskundigheid van stakeholders binnen én buiten het culturele domein over #cultuurdichtbij vergroten. Daarnaast bevorderen we de deskundigheid en behartigen we de belangen van lokale culturele initiatiefnemers. Beide dragen bij aan een innovatief Rotterdamse cultureel ecosysteem.

Prins Alexander

Culturele infrastructuur

De culturele infrastructuur van Prins Alexander is nog in ontwikkeling. Het Lokale Culturele Programmeringsbudget draagt bij aan een diverse en inclusieve infrastructuur, maar dit staat nog in de kinderschoenen. Het is dus belangrijk dat we dit doorontwikkelen. Dit doen we door ondersteuning, aanjagen en verduurzamen. Een kanttekening hierbij is dat het verduurzamen van een dergelijke infrastructuur, meer structurele financiering vereist. Verder is het behouden van de bestaande infrastructuur een belangrijk aandachtspunt, vanwege vergrijzing in het gebied. Naast het aanjagen van nieuwe initiatieven en het aanboren van nieuwe doelgroepen, moeten we daarom ook oog hebben voor bewoners die de oudere bestuurders van met name de culturele ankers, kunnen opvolgen. Prins Alexander heeft in verhouding met het aantal bewoners een groot gebrek aan programmeerbare locaties.

Locaties

Prins Alexander mist een podium. De Huizen van de wijk zijn niet toegespitst op culturele programmering, met uitzondering van Zevenkamp met een kleine theaterzaal. Door verbouwing verdwijnt de theaterzaal in De Romeynshof. Het gebied ontwikkelt vooral rondom het Prins Alexanderplein en midden in de Alexanderknoop. Hier zijn drie creatieve werkplaatsen opgericht door initiatiefnemers uit en van buiten het gebied. Deze ruimtes zijn een aanwinst voor jongerenprogrammering en het creëren van divers en inclusief aanbod. Verder heeft Prins Alexander buitenruimtes die geschikt zijn voor programmering, zoals het Prinsenspark, Prins Alexanderplein en het evenemententerrein in Nesselande.

Initiatiefnemers

De cultuurregisseur werkt met veel culturele initiatiefnemers samen. Van gevestigde partijen, ankers waarop je kan bouwen, tot (min of meer) verborgen parels die behouden/versterkt kunnen worden en ruwe diamanten – spannende nieuwkomers met potentie. De begeleiding van deze initiatiefnemers is maatwerk. De behoefte aan ondersteuning in Prins Alexander verschilt per wijk. Zo vind je in Zevenkamp en Oosterflank veel ruwe diamanten. Zij zijn vaak informeel georganiseerd en hebben een grote achterban. Deze initiatiefnemers hebben ondersteuning nodig bij financiering, professionalisering en het schrijven van plannen. In Ommoord, Prinsensland en 's Gravenland zijn meer ankers en daar zit de ondersteuning vooral in het verstrekken van financiering en in het opvangen van de gevolgen van vergrijzing.

Cultureel klimaat

De programmering van en het draagvlak voor cultuur zijn de basis van het cultureel klimaat een gebied. In Prins Alexander ontstaat er steeds meer draagvlak voor cultuur vanuit samenwerkingspartners. De verschillende domeinen lijken steeds meer te erkennen wat cultuur als middel kan betekenen. Daarnaast weten steeds meer initiatiefnemers en organisaties de cultuurregisseur te vinden, te zien aan het aantal LCP aanvragen dat binnenkomt.

Programmering

Als we kijken naar de diversiteit in Prins Alexander zien we dat de investeringen van afgelopen jaren leiden tot een meer gelijkmatige verdeling. Als we hier dieper op inzoomen zien we dat jongeren nog steeds extra aandacht nodig hebben, omdat er voor hen nog te weinig programmering is. Ook ouderenprogrammering vormt een aandachtspunt. De organisaties die al jaren programmeren en ook een vaste achterban hebben, krijgen te maken met vergrijzing. Hierdoor dreigt het gevaar dat ze op houden met bestaan en het gebied daarmee belangrijke ankers verliest. Dit heeft dan ook weer effect op de doelgroep die zij bereiken. Bij alle doelgroepen die bereikt worden zijn podiumkunsten het meest populair, we hebben het dan met name over muziek. Het grootste gedeelte van de programmering vindt plaats in Ommoord, Zevenkamp en Oosterflank. In Lage Land, Prinsensland en Kralingseveer is programmering nog schaars en vooral incidenteel. In Nesselande heeft de culturele programmering nog nauwelijks vorm.

Met ruim 95 duizend inwoners, verdeeld over acht wijken, is Prins Alexander het grootste gebied van Rotterdam. Alle wijken hebben een eigen identiteit; van jonge gezinnen in Nesselande, senioren in Ommoord tot een multicultureel Zevenkamp en Oosterflank. Je vindt naast veel groen, veel nieuwbouw in de wijken. Met de ontwikkeling van de Alexanderknoop innoveert Prins Alexander niet alleen op het gebied van wonen, werken en recreëren, maar wordt ook het culturele ecosysteem meer divers. Kortom, Prins Alexander vernieuwt!

Draagvlak

De gebiedsorganisatie van de gemeente in de verschillende wijken is erg betrokken bij de Lokale Culturele Programmering en denkt niet alleen mee, maar levert ook graag een financiële bijdrage aan de programmering. Het is intussen duidelijk dat cultuur in Ommoord en Oosterflank een rol speelt. Ook wordt cultuur binnen andere domeinen ingezet, waaronder veiligheid. Een concreet voorbeeld hiervan is het evenement van de Politie Eenheid Rotterdam waarbij de politie cultuur inzet om vooral jonge bewoners op een laagdrempelige manier kennis te laten maken met veiligheid. Daarnaast werkt de cultuurregisseur samen met de welzijnsorganisatie voor de jaarlijkse zomerprogrammering. Hiernaast krijgt cultuur ook regelmatig een rol binnen sociaal maatschappelijke projecten in het Prins Alexander.

Behoefte

Uit publieksonderzoek door Cultuur Concreet blijkt dat in Prins Alexander het meest behoefte is aan muziek- en theaterprogrammering. Dit komt overeen met de ervaring van de cultuurregisseur. Daarnaast is film een discipline die goed aansluit bij de behoefte.

Kansen & risico's

Kansen voor cultuur in Prins Alexander zijn:

- De ontwikkeling van de Alexanderknoop biedt een grote kans voor het gebied om cultuur een grotere rol te geven en vooral om bij te dragen aan het creëren van meer programmeerbare ruimtes.
- De inzet van programma Maak Mee in je wijk in Prins Alexander is een kans om ouderenprogrammering te professionaliseren en stedelijk aanbod – dat vanwege de afstand niet toegankelijk is voor de doelgroep – naar de wijken te brengen.
- Ondernemers worden steeds creatiever in het programmeren van cultuur op locaties die daar niet als vanzelfsprekend voor bedoeld zijn. Dit biedt in ieder geval een tijdelijke oplossing voor het grote gebrek van programmeerbare ruimtes in Prins Alexander.

Risico's voor cultuur in Prins Alexander zijn:

- Vergrijzing onder culturele ankers is een risico in Prins Alexander. Het blijkt lastig om nieuwe bestuursleden te vinden, waardoor organisaties kunnen verdwijnen.
- In Prins Alexander mist een goed uitgeruste theaterzaal, waardoor kwalitatief hoogwaardige programmering voor een breed en groot publiek alleen mogelijk is in de buitenruimte.
- Prins Alexander is het grootste gebied van Rotterdam en steeds meer bewoners weten de cultuurregisseur te vinden, waardoor het budget steeds minder toereikend wordt.

Prioriteiten

Cultuur Concreet zet in Prins Alexander in op de volgende prioriteiten:

- Passend actief en/of passief aanbod voor en/of door jongeren.
- Passend actief en/of passief aanbod voor en/of door ouderen.
- Nieuwe creatieve locaties met potentie een boost geven.
- Ruwe diamanten ondersteunen en/of experiment bevorderen.
- Bestaande infrastructuur (ankers & parels) behouden en/of verstevigen.

Cultuurscan

Prins Alexander

circa
€180.000

budget Lokale Culturele
Programmering

Participatie

Lokale Culturele
Programmering

beleven
47%

beoefenen
53%

Discipline

Lokale Culturele Programmering

62%
podium

17%
beeldend

10%
letteren

7%
architectuur,
design &
mode

5%
erfgoed &
geschiedenis

Bewonersbehoefte

21%
muziek

20%
theater

14%
workshop

21%
film

16%
expo

5%
dans

“De cultuurregisseur is een motiverend persoon, met volledig overzicht wat er nodig is in het gebied, die het beste uit me haalt. Duidelijk, professioneel en behulpzaam.”

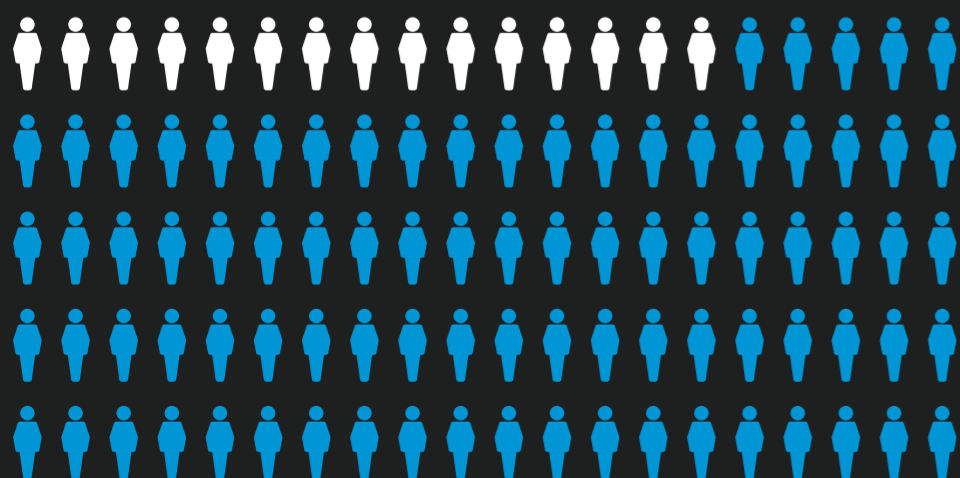
– lokale culturele initiatiefnemer

Culturele doelgroepen

Culturele Alleseters	5%
Kindrijke Cultuureters	4%
Weelderige Cultuurminnaars	8%
Klassieke Cultuurliefhebbers	11%
Startende Cultuurspeurders	5%
Actieve Vermaakvangers	5%
Proevende Buitenwijkers	13%
Nieuwsgierige Toekomstgrijpers	4%
Flanerende Plezierzoekers	9%
Sociale Cultuurhoppers	14%
Lokale Vrijtijdsgenieters	23%

BRON: CULTURELE DOELGROEPENMODEL, ROTTERDAM FESTIVALS 2023

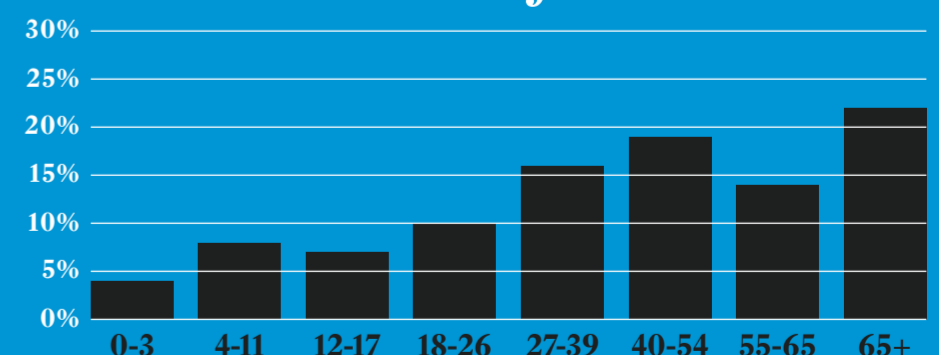
Inwoners

Prins Alexander 96.450
Rotterdam 663.523

BRON: BASISREGISTRATIE PERSONEN 2023

Leeftijd

BRON: BASISREGISTRATIE PERSONEN 2023

Vrije tijd

bezoekt maandelijks #cultuurdichtbij **42%**

bezoekt maandelijks stedelijke cultuur **14%**

gaat maandelijks uit **57%**

BRON: WIJKPROFIEL ROTTERDAM 2018/2020